

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate](#) ▼

Niet goed leesbaar? [Bekijk deze e-mail in je browser](#)

UNIVERSITEIT
GENT

Burgerparticipatie & Democratie

Vier doctoraten in de kijker –
Gemeenteraadsleden (1)

Welkom!

Welkom bij de nieuwsbrief van ons onderzoeksproject 'Burgerparticipatie & Democratie' aan de Universiteit Gent!

Bedankt voor uw interesse. Via deze nieuwsbrief blijft u op de hoogte van de nieuwste inzichten, evenementen en onderzoeksresultaten. In de komende maanden worden vier doctoraatsstudies afgerond in het kader van dit onderzoeksproject aan de UGent. Elk van de studies werpt nieuw licht op participatie in lokale democratische besluitvorming met de focus op een specifieke lokale actor. We starten met het doctoraat van **Nina De Smedt**, dat focust op **gemeenteraadsleden**. De komende maanden zullen de doctoraten van onderzoekers Willem Goutry, Ruben Van Severen en Liese Berkvens aan bod komen.

[Meer informatie op onze website](#)

Gemeenteraadsleden als sleutelfiguren in participatie

Gemeenteraadsleden zijn cruciale schakels tussen burgers en beleid. Ze bepalen in grote mate **hoe en in welke mate burgers betrokken worden** bij lokale besluitvorming. Nina De Smedt onderzoekt hoe raadsleden participatie beoordelen en vormgeven, met bijzondere aandacht voor hun **houdingen en roloppvattingen**.

Onderzoeksmethoden: Survey & interviews

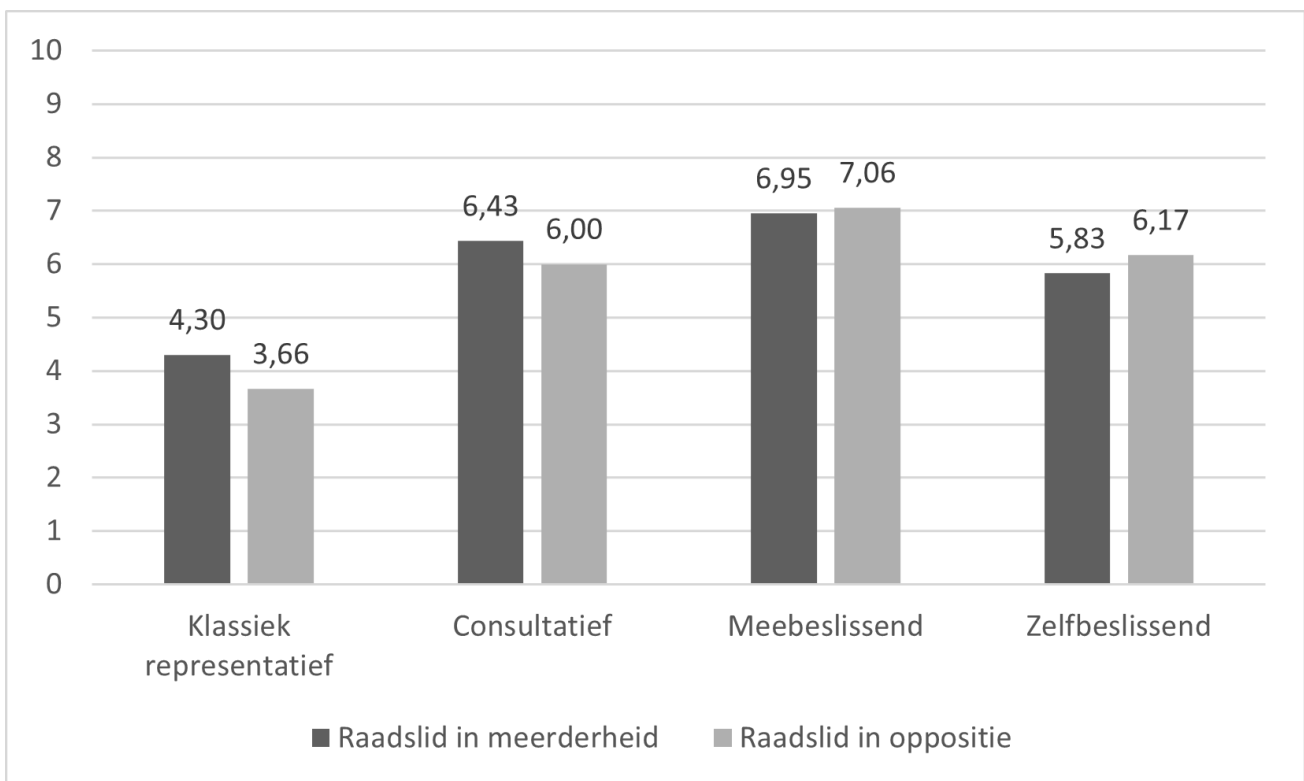
interpreteren en welke rol ze daarin willen spelen.

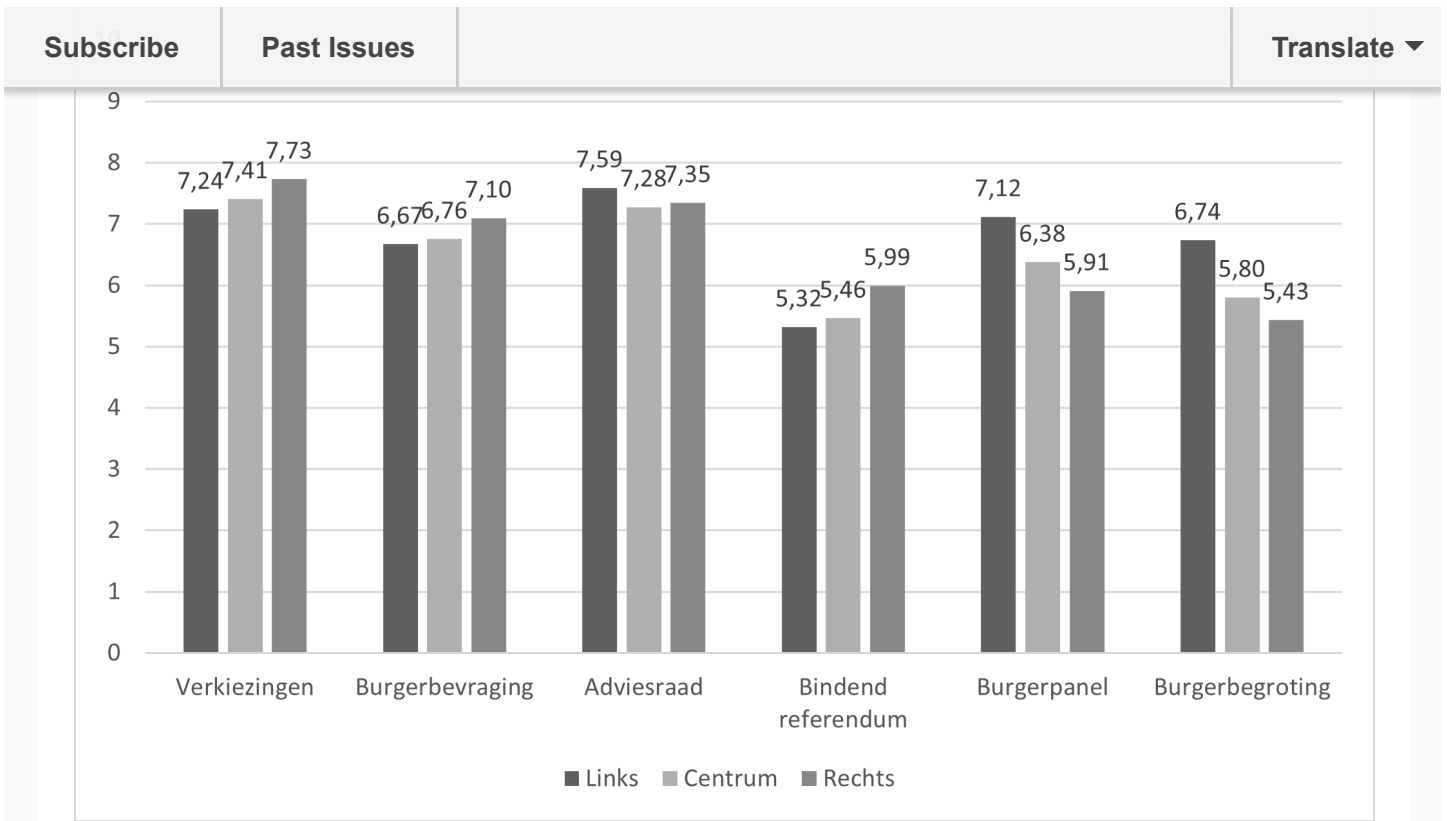
Belangrijkste bevindingen

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat raadsleden over het algemeen een breed scala aan participatieve besluitvormingsprocessen ondersteunen. Politici staan **overwegend positief** tegenover **conventionele, adviserende vormen van participatie**, wat wijst op een bereidheid om burgers te betrekken bij beleidsvorming, zolang deze betrokkenheid niet te ingrijpend is. De bevindingen tonen ook aan dat raadsleden die deel uitmaken van de **meerderheid**, met een **rechtse ideologische oriëntatie**, of met een **partij gedreven rolopvatting** (focus op partijstandpunten), doorgaans meer terughoudend zijn ten aanzien van burgerparticipatie. Zij geven de voorkeur aan traditionele, minder verregaande vormen van participatie. In tegenstelling tot oppositieleden, linksgeoriënteerde raadsleden en zij die de wil van de kiezer volgen, gezien zij meer openstaan voor intensieve burgerparticipatie. Onderstaande figuren tonen de gemiddelde beoordeling van besluitvormingsmethoden door gemeenteraadsleden op een schaal van 0 tot 10.

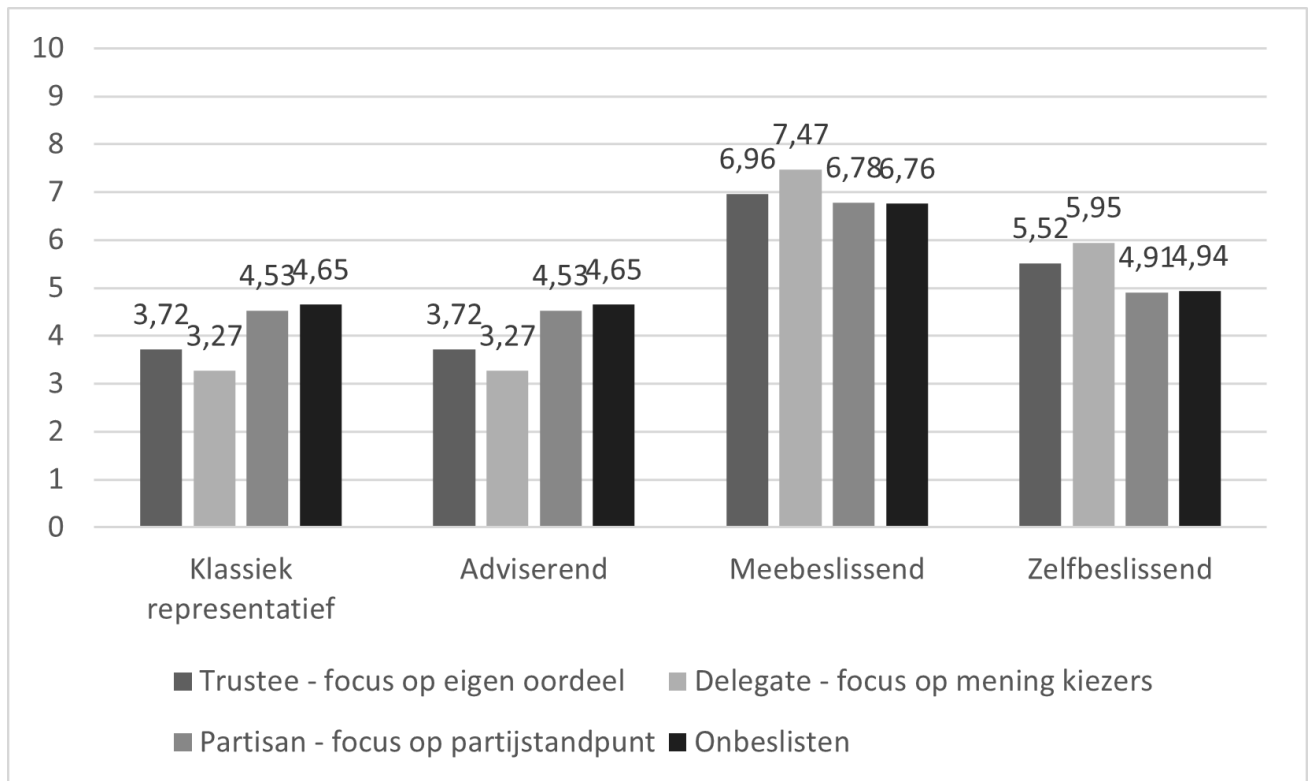
Figuur 1: Beoordeling van een aantal participatie-arrangementen door gemeenteraadsleden, opgedeeld volgens formele positie in het lokale politiek systeem (meerderheid-oppositie)

Figuur 2: Beoordeling van een aantal participatie-instrumenten door gemeenteraadsleden, opgedeeld volgens ideologische positie (links-centrum-rechts)

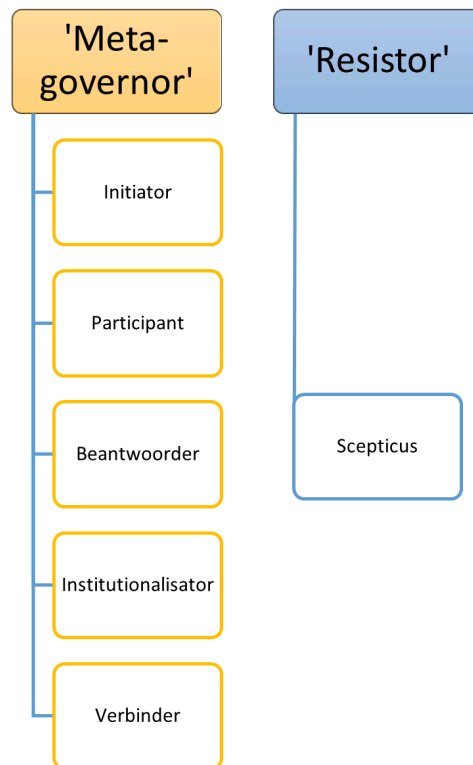
Figuur 3: Beoordeling van een aantal participatie-arrangementen door gemeenteraadsleden, opgedeeld per rolperceptie (trustee - delegate - partisan)

Twee dominante rolbeelden

Bij het analyseren van de rollen die raadsleden willen invullen in participatieve processen, komen verschillende rolopvattingen naar voren. Deze kunnen worden geclusterd in twee dominante sets van rollen: enerzijds de rol van participatieve ‘meta-governor’, waarbij raadsleden actief burgerbetrokkenheid faciliteren, en anderzijds de rol van ‘resistor’, waarbij raadsleden sceptisch staan tegenover

Figuur 3: Dominante rolbeelden door gemeenteraadsleden in participatieve besluitvorming, opgedeeld in twee sets

Uitdagingen en spanningen

De kwalitatieve aanpak brengt verschillende praktische en normatieve uitdagingen aan het licht die gemeenteraadsleden terughoudender maken tegenover bepaalde participatieve processen. Deze uitdagingen omvatten twijfels over de haalbaarheid, zorgen over hoge kosten en het risico op beperkte inclusiviteit van participatietrajecten. Daarnaast toont het onderzoek spanningen tussen **representatieve en participatieve logica's**, wat de complexiteit van participatie in gemeentelijke besluitvorming onderstreept.

Wetenschappelijke bijdrage

Deze studie verschuift de focus van burgers naar **verkozen gemeenteraadsleden** en levert een waardevolle bijdrage aan de literatuur over **politieke representatie en participatieve democratie**. Burgerparticipatie wordt niet langer gezien als een randverschijnsel, maar als een **ingebeden dynamisch onderdeel van lokale democratie**. De bevindingen brengen spanningen aan het licht tussen representatieve en participatieve logica's, wat de complexiteit illustreert van het integreren van publieke input in gemeentelijke besluitvorming. Nu burgerparticipatie een steeds centralere rol speelt in beleidsvorming, verdient ze zowel academische als maatschappelijke aandacht binnen het bredere debat over de **toekomst van democratische instellingen**.

Subscribe

Past Issues

Translate ▼

Lokale democratie in Vlaanderen

Het is één van de grote uitdagingen van deze tijd: hoe houden we de democratie sterk en gezond? Heel wat tekenen wijzen op ontevredenheid over de werking van die democratie en een laag vertrouwen in de bijbehorende politieke instellingen. Meer mensen lijken bovendien het concept 'democratie' zelf in vraag te stellen.

Dit boek is de weerslag van een onderzoek naar democratie en burgerparticipatie in Vlaanderen. Het onderzoek heeft een duidelijke lokale focus. Dat is niet toevallig: de meeste experimenten met democratische vernieuwing ontstaan in onze steden en gemeenten. Het lokale bestuur staat het dichtst bij het dagelijkse leven van de burgers. Beleidsbeslissingen laten zich er meteen voelen. Vaak hoopt men dat vernieuwing op het lokale niveau ook een leerschool biedt voor een betere werking van de democratie op alle niveaus.

Het boek bestaat uit drie delen. In een eerste deel geven we de bredere context mee van het Vlaamse lokaal bestuur. In een tweede deel presenteren we onze onderzoeksresultaten. In een derde deel gaan we de vergelijkende toer op: zien we verschillen en gelijkenissen in hoe de diverse actoren kijken naar lokale democratie en burgerparticipatie?

Over de auteurs

Drie vakgroepen van de Universiteit Gent sloegen de handen in elkaar om dit boek te schrijven: de vakgroep Bestuurskunde en Publiek Management (Bram Verschuere, Tessa Haesevoets en Liese Berkvens), de vakgroep Politieke Wetenschappen (Kristof Steyvers, Bram Wauters, Gilles Pittoors, Willem Goutry en Nina De Smedt) en de vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijke- en Sociale Psychologie (Arne Roets en Ruben Van Severen).

Consuleer deze publicatie online
 Dit boek maakt deel uit van het online platform MATConnect, het kennispunt omtrent de organisatie en werking van lokale besturen. www.matconnect.be

Lokale democratie in Vlaanderen

De kijk van burgers, middenveld, politici en ambtenaren

Bram Verschuere
 Tessa Haesevoets
 Gilles Pittoors
 Arne Roets
 Kristof Steyvers
 Bram Wauters

(redactie)

GASPAR

SOCIALE PSYCHOLOGIE

VAKGROEP BESTUURSKUNDE EN PUBLIEK MANAGEMENT

Copyright © 2025 Universiteit Gent, All rights reserved.

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

